

Antidogma - A Római Birodalom bukásának leckéje

2017 január 04. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Nemrég került a kezembe *Bryan Ward-Perkins* Róma bukása és egy civilizáció vége (*The Fall of Rome and the End of Civilisation*, 2005) című könyvének francia nyelvű kiadása, amely a megszületése óta eltelt évtized ellenére napról napra időszerűbb.

A brit történész, egyetemi tanár és régész m?ve radikálisan szakít az uralkodó ideológia kánonjával, és egy kiváló oxfordi professzor visszafogott nyelvezetével száll szembe a kortárs ortodox történetírással, azt állítva, hogy a Római Birodalom és tágabb értelemben a rómaiság (romanitas) bukása valójában egy civilizációs hanyatlás volt, amelyet tíz évszázad alatt sem sikerült teljesen helyrehozni.

Tézise azt a csodálatot tükrözi, amelyet a nosztalgikus középkortól egészen a XIX. századig tanúsítottak a felsőbbrendűnek tartott görög-római ókor iránt. A szerző szerint a katasztrofális V. századtól, vagyis a középkor kezdetétől a „postromanitas” gyakorlatilag minden területen a civilizáció visszaesését eredményezte, egyes régiókban, például a Brit-szigeteken, egyenesen a vaskorhoz való visszatérést.

A legutóbbi régészeti feltárásokon és a késő római szövegek megfejtésén alapuló következtetései sokkolóan hangzanak, az ideológia ugyanis teljesen megfertőzte a történelmi kutatásokat is. A középkor történészei ugyanis arról próbálják meggyőzni önmagukat és közönségüket, hogy korszakuk egy „másik” civilizáció születése, és szó sem volt hanyatlásról, hanem csak fokozatos átalakulásról. Ward-Perkins viszont azt állítja, hogy gyakorlatilag összeomlás következett be minden területen, és több mint egy évezredre volt szükség a (részleges) talpra álláshoz.

Valójában a kora középkor mint *saeculum obscurum* a „par excellence dekadencia” korszaka technikailag, gazdaságilag, demográfiailag, egészségügyileg, kulturálisan egyaránt. A római birodalmi polgár életszínvonalát és komfortérzetét (lásd központi fűtés, csatornázás és folyóvíz) csak a modern idők hajnalán fogjuk elérni. A birodalom építészeti, szobrászati, festészeti technikáit a XII. és XVI. század között fokozatosan újra fel kellett fedezni. A II. század közötti infrastruktúráját és szárazföldi szállítási sebességét majd csak a XVIII. században leszünk képesek meghaladni.

Egészen a XIX. század kezdetéig kellett várni, hogy egyes európai városok (például London) lakossága elérje az egymillió főt, miközben Rómában és Alexandriában a birodalom fénykorában, a II. században, legalább kétfélmillióan éltek. Maga *Nagy Károly* is, az állítólagos „karoling reneszánsz” ikonja, aki a római császárok utóda akart lenni azzal, hogy 800-ban császárrá koronáztatta magát a romokban heverő és elnéptelenedett Rómában, csak egy félánalfabéta volt. A középkor (az V. és a XV. század közötti évezred) tehát a brutális hanyatlás és egy nagyon lassú újjászületés korszaka a szerző számára.

A Római Birodalom, vagyis egy felsőbbrendű civilizáció bukását nem annyira belső tényezők (gazdasági válság, a kereszténység felvétele, társadalmi feszültségek) okozták, mint inkább a barbár inváziók, amelyek szétzilálták és elpusztították a Skóciától Mezopotámiáig, Daciától Mauretániáig terjedő hatalmas birodalom összetett szervezetét. A birodalom nyugati felében a germán, a keletiben pedig az arab-muzulmán invázió okozta a hanyatlást. A katasztrófa a IV. és a VIII. évszázad között következett be.

Korszakunkban, amikor a „haladás” fogalma szent és sérthetetlen, Ward-Perkins joggal kérdezi, hogy miért vetik el a „hanyatlás” fogalmát. Szerinte ez a korlátolt és elvakult optimizmus jele. Az is a brit történész érdeme, hogy rehabilitálja a „civilizáció” fogalmát a „barbárság” fogalmához viszonyítva, és ez már önmagában is botrány a minden kultúrát egyenrangúnak tekintő jelenlegi etnopluralista-antirasszista ideológia számára. Ward-Perkins ugyanis kétségbe vonja a „Kultur” germán és egalitarista fogalmát, amely szerint minden nép egyenlő a történelmi termékeiben, és szembeállítja vele a civilizáció alapvetően görög-római fogalmát, amely civilizációs vívmányaik alapján a népek közötti hierarchia létét posztulálja.

Ward-Perkins esszéje azért is sokkoló, mert feleleveníti „a középkor hosszú éjszakája” toposzát, amelyet a kortárs történészek többsége elutasít, ugyanakkor viszont inspirálóan hat az ukronia-írókra, akik elképzelhetik, hogy ha a Római Birodalom nem omlott volna össze az V. században, akkor akár már *Napóleon* az interneten szörfözhetett

volna.

A történelmet persze nem lehet megismételni, de joggal feltételezhet?, hogy ha a görög–római antik civilizációt nem temetik maguk alá a IV–VII. századi germán és arab inváziók, akkor talán már 1000 körül elérjük a XIX. és XX. század technológiai szintjét.

Az oxfordi történész diagnózisa szerint „a posztrómai évszázadokban a gazdasági prosperitás és a munkamódszerek látványos hanyatlása következett be, amely a társadalom egészét sújtotta, a mezőgazdasági termelést?l a magaskultúráig, a parasztoktól a királyokig. Magas szintű kulturális eszközök, mint az írás, egyes régiókból eltűntek, az összes többiben beszűkültek”.

Igaza van: az időszámításunk szerinti első évszázad végén Gallia lakosságának a fele tudott írni-olvasni, ezer évvel később csak alig egy százaléka! A szerző úgy véli, hogy „a vallásos témák túltengése” nagyban hozzájárult a későbbi ókor és a kora középkor intellektuális hanyatlásához. Nagyon kártékonynak, sőt veszélyesnek tartja számára „kiküszöbölni a súlyos válság és hanyatlás minden fogalmát a múltból alkotott látomásunkból”, és ezekkel a szavakkal ostorozza a kortárs elitet vakságát: „A római Nyugat végét borzalmak sokasága és egy olyan bomlási folyamat kísérte, amellyel szintén remélem, hogy sohasem szembesülök az életem során. Egy komplex civilizációt leromboltak, a Nyugat lakosait a történelem eltűnt időkét idéző életmódokhoz vetve vissza. A bukás előtt a rómaiak ugyanúgy meg voltak győződve róla, mint manapság mi vagyunk meggyőződve, hogy a világuk lényegében olyan marad, mint amilyen volt. Tévedtek. Rajtunk áll, hogy ne ismételjük meg a tévedésüket, és ne áltassuk magunkat hamis biztonságérzettel.”

Különösen ne egy olyan történelmi pillanatban, amikor az iszlámisták számára Európa lett az új dar al-harb, a „háború lakhelye”, a „hitetlenek” földje, amely ellen háborút viselnek, egészen ez utóbbiak áttéréséig és civilizációjuk teljes megsemmisítéséig.

Gazdag István - www.demokrata.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lajk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló

